

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

ZADÁVACÍ DOKUMENTACE A OZNÁMENÍ VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ

pro zakázku na dodání zboží

Projekt
**„Technika pro lesní školku – Kloboucká lesní s.r.o.“
(18/007/08610/564/000450)**

Zadavatel :

Kloboucká lesní s.r.o., Vlárská 321, IČ:25532642, DIČ: 699003128

1. OBSAH

1. OBSAH	2
2. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ZADAVATELE	3
3. VYMEZENÍ PŘEDMĚTU VEŘEJNÉ ZAKÁZKY A PODÁNÍ NABÍDKY	3
4. HODNOTÍCÍ KRITÉRIA A ZPŮSOB HODNOCENÍ	4
5. PODMÍNKY A POŽADAVKY NA ZPRACOVÁNÍ NABÍDKY	5
6. POŽADAVEK NA ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ NABÍDKOVÉ CENY	6
7. DOBA A MÍSTO PLNĚNÍ ZAKÁZKY	6
8. POŽADAVKY NA VARIANTY NABÍDEK	6
9. POSKYTOVÁNÍ DODATEČNÝCH INFORMACÍ	6
10. POŽADAVKY NA PROKÁZÁNÍ KVALIFIKACE UCHAZEČE	7
11. OBCHODNÍ PODMÍNKY	8
12. TECHNICKÉ PODMÍNKY	8
13. OSTATNÍ PODMÍNKY ZADÁVACÍHO ŘÍZENÍ	9
14. PROHLÍDKA MÍSTA PLNĚNÍ	9
15. DALŠÍ PODMÍNKY	9

2. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ZADAVATELE

Název zadavatele: **Kloboucká lesní s.r.o.**
Sídlo: Šumavská 524/31, 602 00 Brno
Zastoupený: **Ing. Vojtěch Dorňák** - jednatelem
IČ: 25532642
DIČ: CZ699003128

Zastoupení zadavatele v zadávacím řízení:
Petr Vašíček, projekt@klobouckalesni.cz, mob. 776766390

3. VYMEZENÍ PŘEDMĚTU VEŘEJNÉ ZAKÁZKY A PODÁNÍ NABÍDKY

3.1 Název veřejné zakázky

„Pořízení přibližovače (skidderu)- (S)LKT“

3.2 Druh zakázky:

- a) legislativní rámec
 - mimo režim Zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
 - dle PRAVIDEL PRO ŽADATELE, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2014–2020
- b) zařazení zadavatele
Kloboucká lesní s.r.o. není veřejným zadavatelem
- c) zařazení zakázky podle rozsahu
 - předpokládaná hodnota zakázky: **5 025 tis. Kč bez DPH**
 - zakázka je kvalifikována jako **zakázka vyšší hodnoty, na dodávky**

3.3 Lhůta a místo pro podání nabídky:

Nabídka uchazeče může být podána buď v jednom svazku nebo v samostatných oddělených slohách, ale vždy písemně a v **jedné** uzavřené obálce označené názvem veřejné zakázky, s heslem „**NEOTEVÍRAT**“. Na obálce musí být uvedena adresa, na níž je možné zaslat oznámení podle Zákona č. 134/2016 Sb.,. Nabídka bude předložena **v jednom originále a v jedné kopii**. Soutěžní lhůta pro předkládání nabídek začíná ode dne následujícího po dni odeslání výzvy a končí dne **26.11.2018, 9:00 hodin** na podatelně Vlárská 321, 763 31 Brumov-Bylnice. Nabídky doručené po tomto termínu nebudou otevírány a posuzovány a zůstávají u zadavatele. Podání nabídky je možné i osobně mezi 6h -10h v pracovní dny na podatelně firmy Kloboucká lesní s.r.o., Vlárská 321, 763 31 Brumov-Bylnice, nebo poštou, kurýrní službou na adresu Kloboucká lesní s.r.o., Vlárská 321, 763 31 Brumov-Bylnice.

Při podání nabídky poštou nebo jiným přepravcem se za okamžik podání nabídky považuje její fyzické převzetí oprávněným pracovníkem zadavatele.

3.4 Předmět zakázky:

- 1) LKT – předpokládaná hodnota zakázky je: **5 025 tis. Kč bez DPH**

Základní parametry:

Jde o lesní kolový traktor určený ro přibližování dřeva metodou zběrného lana, na bezúvazkové přibližování dřeva s hydraulickou rukou s nahnutím kmenů na hromady do výšky 1,5m a jejich začleňování radlicí.

Rozměry stroje: výška max. 3,00m, šířka – max. 2,55m, délka – max. 5,9m, hmotnost do 9,9t. Motor o výkonu min. 93kW max. 100kW, kroutící moment min. 650Nm, objem palivové nádrže min. 95l.

Transmise – hydrodynamická s řazením pod zatížením, 6 rychlostí v před, 4 rychlostí vzad, teleskopické kardany s křížovými klouby, s elektrohydraulickým řazením převodových stupňů.

Zalamovací rám s axiálním kloubem a hydraulickou aretací, zalamování pomocí dvou přímočarých hydromotorů, servořízení s nouzovým okruhem.

Kabina s ventilací, otočnou sedačkou 180°. Minimálně poloautomatická klimatizace v kabině, ochranné mřížky – min. 1x zadní a 2x boční, světelná rampa LED.

Naviják dvou bubnový s volným odvíjením lana, poháněný hydromotorem, s elektrohydraulickým ovládáním, navijecí síla min. 2x100kN, průměr lana 13mm, délka lana 70m.

Hydraulická ruka se světlomety, vybavena podpěrou kmenů. Zadní štít, sklopný, vybavený svěrným oplněním se sférickými kladkami. Radlice vysoká bez podebrání a bez čelistí. Dálkové ovládání „start-stop“, naviják, štít, radlice a pojezd. Pneumatiky lesnického provedení. Příprava na připojení vývozního vozíku pomocí rychloupínacích koncovek. Odkládací boxy na radlici – 2x, závěs pro přívěs. Dodávka včetně olejových náplní na bázi minerálních olejů.

Součástí dodávky je:

- Uvedení stroje do provozu a zaškolení obsluhy v písemné formě
- Prohlášení o shodě
- Technický průkaz
- Návod na obsluhu
- Katalog náhradních dílů
- Návod na opravu a údržbu
- Mazací plán
- Náhradní díly prvního vybavení
- 12měsíční bezplatný garanční servis, včetně výměny oleje a filtrů (min. 4 servisní prohlídky)

Záruční a pozáruční servis:

- **Zabezpečení náhradních dílů po dobu životnosti stroje do 72h od písemného nahlášení.**
- **Reakční doba na identifikaci a analyzování poruchy do 24h s dobou potřebnou na její odstranění do 72h od písemného nahlášení, podle rozsahu opravy poruchy.**

Zadavatel umožňuje použití i jiných, kvalitně a technicky obdobných řešení.

Součástí kompletní dodávky je doprava, instalace, uvedení do provozu, technické a aplikační zaškolení uživatelů v areálu zadavatele – Vlárská 321, Brumov-Bylnice.

Předpokládaná hodnota dodávky je **5 025 tis. Kč bez DPH.**

4. HODNOTÍCÍ KRITÉRIA A ZPŮSOB HODNOCENÍ

4.1 Základní hodnotící kritérium pro zadání veřejné zakázky

Základním hodnotícím kritériem pro zadání veřejné zakázky je **nejnižší nabídková cena**. Váha 100%.

4.2 Hodnocení nabídkové ceny

Při hodnocení nabídkové ceny je rozhodná její výše bez daně z přidané hodnoty.

4.3 Nepřiměřená hodnota dílčího hodnotícího kritéria

Pokud hodnotící komise považuje nabídnutou cenu za nepřiměřenou, postupuje v souladu se Zákonem č. 134/2016 Sb.

4.4 Sestavení celkového pořadí – ZPŮSOB HODNOCENÍ

Hodnotící komise sestaví pořadí nabídek podle výše nabídkové ceny.

5. PODMÍNKY A POŽADAVKY NA ZPRACOVÁNÍ NABÍDKY

5.1 Nabídka uchazeče

Pod pojmem nabídka se rozumí návrh smlouvy o dílo předložený uchazečem ve výběrovém řízení včetně dokumentů a dokladů požadovaných zadavatelem v zadávacích podmínkách. Součástí nabídky jsou i doklady a informace prokazující splnění kvalifikace.

Nabídka a veškeré ostatní doklady a údaje budou uvedeny v **českém jazyce nebo slovenském jazyce** (listiny v jiném než českém jazyku budou doplněny překladem do českého jazyka) v písemné formě a nabídka bude podepsána osobou oprávněnou za uchazeče jednat a podepisovat podle výpisu z Obchodního rejstříku popřípadě statutárním orgánem zmocněnou osobou, jejíž plná moc musí být součástí nabídky.

5.2 Členění nabídky

Nabídka musí být členěna do samostatných částí, řazených za sebou (je jedno zda každá v samostatné sloze nebo společně v jedné sloze) a označených shodně s následujícími pokyny

- 1.5.1 Návrh smlouvy o dílo musí být podepsán osobou oprávněnou za uchazeče jednat a podepisovat v souladu se způsobem podepisování uvedeným ve výpisu z Obchodního rejstříku popřípadě zmocněncem uchazeče a opatřen otiskem razítka. Tento návrh musí být v souladu s obchodními podmínkami předloženými zadavatelem v zadávací dokumentaci.
- 1.5.2 Doklady prokazující splnění profesních kvalifikačních předpokladů
 - 1.15.4.1 Výpis z obchodního rejstříku nebo obdobné evidence

5.3 Členění nabídky podané společně více dodavateli

V případě, že nabídku podává společně více dodavatelů, pak nabídka musí být členěna shodně s předchozími požadavky s tím, že za krycím listem nabídky bude předložena smlouva mezi účastníky společné nabídky. Doklady, kterými účastníci společné nabídky prokazují kvalifikaci pak budou řazeny vždy kompletně pro prvního účastníka společné nabídky, pak následně pro druhého účastníka společné nabídky až po posledního účastníka společné nabídky.

5.4 Zabezpečení nabídky

Zadavatel doporučuje uchazeči, aby jeho nabídka byla **zabezpečena proti manipulaci s jednotlivými listy** provázáním nabídky provázkem, jehož volný konec bude zapečetěn nebo přelepen nebo jinak ukončen tak, aby bez násilného porušení provázání nebylo možno žádný list volně vyjmout.

5.5 Způsob označení jednotlivých listů

Pro právní jistotu obou stran doporučuje zadavatel i následné **očíslování všech listů nabídky** pořadovými čísly vzestupnou, nepřerušenou číselnou řadou. Úřední doklady a listy nebo vkládané díly oddělující jednotlivé části číslovány být nemusí.

5.6 Termín otevírání obálek

Termín otevírání obálek je stanoven **na 26.11.2018 v 9:00 hod.**, tj. ihned po termínu otevírání obálek v zasedací místnosti přízemí Vlárská 321, 763 31 Brumov-Bylnice

Otevírání obálek s nabídkami podanými ve lhůtě pro podání nabídek je **neveřejné**.

6. POŽADAVEK NA ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ NABÍDKOVÉ CENY

6.1 Nabídková cena

Nabídková cena je stanovena jako nejvýše přípustná.

Nabídková cena musí obsahovat všechny náklady, které dodavatel – vybraný uchazeč bude mít s realizací předmětu zakázky spojeny a které mohl při zpracování nabídky předpokládat. Nabídková cena musí zahrnovat také nezbytnou dopravu, přípravu a instalaci technologie, demontáže a montáže, použití potřebné manipulační techniky, likvidaci odpadů vzniklých při realizaci zakázky a jejich uložení v souladu s touto Zadávací dokumentací a právními předpisy České republiky.

6.2 Podmínky pro zpracování nabídkové ceny

Nabídková cena bude uvedena v Kč nebo EUR a v následující struktuře:

- a) nabídková cena bez DPH
- b) DPH
- c) nabídková cena s DPH

Není-li uchazeč registrovaným plátcem DPH, uvede tuto skutečnost do poznámky k nabídkové ceně. Nabídky v cizí měně se pro účely hodnocení přepočítávají kurzem ČNB platným k poslednímu dni lhůty pro podávání nabídek.

7. DOBA A MÍSTO PLNĚNÍ ZAKÁZKY

7.1 Termíny plnění

Zadavatel pro zpracování nabídky stanoví následující podmínky vztahující se ke lhůtě plnění
Předpokládané datum dodání stroje do : **15.3. 2019**

7.2 Podmínky pro změny termínů plnění

Pokud z jakýchkoliv důvodů na straně zadavatele bude nemožné termín předpokládaného zahájení realizace dodávky dodržet (zejména prodloužením doby trvání zadávacího řízení) a předpokládaný termín dodávky se zpozdí o více jak 30 dnů, je uchazeč s nímž bude uzavřena smlouva oprávněn požadovat změnu lhůty plnění.

7.3 Místo plnění

Kloboucká lesní s.r.o., Vlárská 321, 76331 Brumov-Bylnice

8. POŽADAVKY NA VARIANTY NABÍDEK

Zadavatel nepřipouští varianty nabídek.

9. POSKYTOVÁNÍ DODATEČNÝCH INFORMACÍ

9.1 Dodatečné informace k zadávací dokumentaci

Uchazeč je oprávněn požadovat po zadavateli dodatečné informace k zadávací dokumentaci. Žádost musí být doručena na adresu Kloboucká lesní s.r.o., Pilařská 321, 763 31 Brumov-Bylnice.

9.2 Poskytování dodatečných informací

Dodavatel je oprávněn po zadavateli požadovat písemně vysvětlení zadávacích podmínek. Písemná žádost musí být zadavateli doručena nejpozději **4 pracovní dny** před uplynutím lhůty pro podání nabídek. Vysvětlení zadávacích podmínek může zadavatel poskytnout i bez předchozí žádosti.

Zadavatel odešle vysvětlení zadávacích podmínek, případně související dokumenty, nejpozději do **2 pracovních dnů** po doručení žádosti podle předchozího odstavce. Pokud zadavatel na žádost o vysvětlení, která není doručena včas, vysvětlení poskytne, nemusí dodržet lhůtu uvedenou v předchozí větě.

Vysvětlení zadávacích podmínek, včetně přesného znění požadavku podle prvního odstavce odešle zadavatel současně všem účastníkům, které vyzval v rámci uzavřené výzvy nebo uveřejní vysvětlení zadávacích podmínek včetně přesného znění žádosti stejným způsobem, jakým uveřejnil oznámení otevřené výzvy.

Zadávací podmínky obsažené v zadávací dokumentaci může zadavatel změnit nebo doplnit před uplynutím lhůty nabídek. Změna nebo doplnění zadávací dokumentace podmínek musí být uveřejněna nebo oznámena dodavatelům stejným způsobem jako zadávací podmínka, která byla změněna nebo doplněna.

Vzhledem ke krátkým lhůtám pro doručení žádosti, bude pro poskytnutí dodatečných informací využito elektronických prostředků. Uchazeč je povinen sdělit při převzetí zadávací dokumentace jednu elektronickou adresu, na kterou mají být případné dodatečné informace k zadávací dokumentaci zasílány. Za řádnost a úplnost této adresy odpovídá uchazeč.

Za okamžik doručení se v případě elektronického nebo jiného doručování (např. faxem) považuje den a hodina doručení elektronické nebo faxové zprávy, je-li do sedmi pracovních dnů potvrzena písemně. V případě osobního doručení, doručení prostřednictvím držitele poštovní licence nebo doručení kurýrní službou se za okamžik doručení považuje fyzické převzetí písemnosti adresátem.

Podává-li nabídku více dodavatelů společně, jsou povinni ve své nabídce uvést adresu pro doručování písemností zadavatele. Odesláním písemnosti na tuto adresu se má za to, že ji zadavatel odeslal všem účastníkům společné nabídky. Zadavatel má však právo odeslat písemnost i každému účastníkovi společné nabídky samostatně.

9.3 Poskytování dodatečných informací bez předchozí žádosti dodavatele

Zadavatel má právo poskytnout dodavatelům dodatečné informace k zadávací dokumentaci i bez předchozí žádosti dodavatele. Takové dodatečné informace doručí zadavatel všem dodavatelům, kteří si vyžádali zadávací dokumentaci nebo kterým byla zadávací dokumentace poskytnuta nejpozději **6 dnů** před uplynutím lhůty pro podání nabídek.

9.4 Obchodní názvy obsažené v zadávací dokumentaci

Pokud zadávací dokumentace obsahuje požadavky nebo odkazy na obchodní firmy, názvy nebo jména a příjmení, specifická označení zboží a služeb, které platí pro určitou osobu, popřípadě její organizační složku za příznačné, patenty na vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory, ochranné známky nebo označení původu, umožňuje zadavatel v takovém případě použít pro plnění veřejné zakázky i jiných, kvalitativně a technicky obdobných řešení.

9.5 Zrušení zadávacího řízení

Zadavatel si vyhrazuje právo zadávací řízení zrušit. Pokud zadavatel zruší zadávací řízení, nevzniká dodavatelům vůči zadavateli jakýkoliv nárok.

10. POŽADAVKY NA PROKÁZÁNÍ KVALIFIKACE UCHAZEČE

KVALIFIKAČNÍ PŘEDPOKLADY SPLNÍ UCHAZEČ - prostou kopií výpisu nebo výpisem z obchodního rejstříku, pokud je v něm zapsán, či výpisem z jiné obdobné evidence, pokud je v ní zapsán.

11. OBCHODNÍ PODMÍNKY

11.1 Obchodní podmínky pro dodávku stroje

- a) Termín dodání stroje do provozovny zadavatele (Vlárská 321, Brumov-Bylnice) bude stanoven **do 15 týdnů od podpisu smlouvy.**
- b) Platební podmínky:
 - Za den uskutečnění zdanitelného plnění bude pokládán den převzetí zboží potvrzený v předávacím protokolu podpisy oprávněných zástupců smluvních stran.
 - **10% ceny po podpisu smlouvy, 90% ceny po dodání**
 - Právo fakturace vzniká prodávajícímu dnem podepsání předávacího protokolu mezi smluvními stranami.
 - Splatnost faktury je do **14 dnů** ode dne jejího vystavení. Faktura je považována za řádně zaplacenou, jestliže bude částka odečtena z účtu odběratele v den splatnosti daňového dokladu.
- c) Smluvní pokuta v případě nedodržení dodacího termínu činí 0,05 % z ceny předmětu plnění zakázky za každý den prodlení.
- d) Záruční doba počíná měsícem plnění zakázky resp. měsícem uvedeném v předávacím protokolu a musí činit min. 12 měsíců.
- e) Dle § 2e zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě je vybraný dodavatel osobou povinnou spolupůsobit při výkonu finanční kontroly.
- g) Další náležitosti dle Příručky pro zadávání veřejných zakázek Programu rozvoje venkova na období 2014 – 2020, verze 2.1, bod 4.4.3.

11.2 Závaznost obchodních podmínek

Obchodní podmínky vymezují budoucí rámec smluvního vztahu. Nabídka uchazeče musí respektovat stanovené obchodní podmínky a v žádné části nesmí obsahovat ustanovení, které by bylo v rozporu s obchodními podmínkami a které by znevýhodňovalo zadavatele.

11.3 Vyjasnění obsahu obchodních podmínek

V případě nesrovnalostí v obsahu obchodních podmínek má uchazeč možnost si tyto vyjasnit ještě v průběhu lhůty pro podání nabídek.

11.4 Platební podmínky

Platební podmínky jsou uvedeny v obchodních podmínkách. Pokud zadávací dokumentace výslovně neumožňuje uchazeči předložit návrh výhodnějších platebních podmínek, je uchazeč povinen stanovené platební podmínky respektovat. Faktury budou vystaveny se splatností **14 dnů**.

12. TECHNICKÉ PODMÍNKY

12.1 Stanování technických podmínek

Technické podmínky stanoví zadavatel odkazem na následující dokumenty podle uvedeného pořadí

- 1.12.1 české technické normy přejímající evropské normy nebo jiné národní technické normy přejímající evropské normy,
- 1.12.2 evropská technická schválení,
- 1.12.3 obecné technické specifikace stanovené v souladu s postupem uznaným členskými státy Evropské unie a uveřejněné v Úředním věstníku Evropské unie,
- 1.12.4 mezinárodní normy, nebo
- 1.12.5 jiné typy technických dokumentů než normy, vydané evropskými normalizačními orgány.

12.2 Záměna technických podmínek

U každého odkazu podle odstavce 7.1 zadavatel připouští použití i jiných, kvalitativně a technicky obdobných řešení.

13. OSTATNÍ PODMÍNKY ZADÁVACÍHO ŘÍZENÍ

13.1 Priorita jednotlivých dokumentů

Pokud z jakýchkoliv důvodů dojde k nesouladu údajů obsažených v oznámení o zahájení zadávacího řízení a v zadávací dokumentaci, pak platí, že rozhodující a prioritní jsou vždy podmínky zveřejněné v oznámení o zahájení zadávacího řízení.

13.2 Změna podmínek zadávací dokumentace

Zadavatel si vyhrazuje právo na změnu nebo úpravu podmínek stanovených zadávací dokumentací, a to buď na základě žádostí uchazečů o vyjasnění zadávací dokumentace nebo z vlastního podnětu. Změnu obsahu zadávací dokumentace zadavatel oznámí všem uchazečům o veřejnou zakázku, kteří si vyzvedli zadávací dokumentaci. Změna bude provedena písemnou formou nejpozději do 6 dnů před uplynutím lhůty pro podání nabídek.

13.3 Požadavky na varianty nabídek

Zadavatel nepřipouští varianty nabídek.

13.4 Zadávání částí veřejných zakázek

Zadavatel nepřipouští rozdělení veřejné zakázky na části.

13.5 Opční právo

Zadavatel si opční právo nevyhrazuje.

13.6 Poskytnutí jistoty

Zadavatel nepožaduje.

14. PROHLÍDKA MÍSTA PLNĚNÍ

14.1 Prohlídka místa budoucího plnění

Charakter zakázky nevyžaduje prohlídku místa plnění.

15. DALŠÍ PODMÍNKY

15.1 Nabídka musí být zpracována v **českém jazyce nebo slovenském jazyce** a vytištěna tak, aby byla dobře čitelná a neobsahovala takové opravy a přepisy, které by zadavatele mohly uvést v omyl.

15.2 Zadavatel si vyhrazuje právo na změnu, upřesnění nebo doplnění podmínek soutěže. Zadavatel si vyhrazuje právo na zrušení soutěže v kterémkoliv okamžiku až do uzavření smlouvy o dílo s vybraným uchazečem, a to bez udání důvodu.

15.3 Zadavatel si vyhrazuje právo neuzavřít smlouvu o dílo se žádným uchazečem.

15.4 Odevzdáním nabídky uchazeč souhlasí s podmínkami soutěže.

15.5 Pokud uchazeč s nejvhodnější nabídkou odmítne uzavřít smlouvu o dílo ve stanovené lhůtě, vyhrazuje si zadavatel právo uzavřít smlouvu o dílo s uchazečem jehož nabídka byla hodnocena v následujícím pořadí.

15.6 Nabídky ani jejich části se uchazečům nevrací.

15.7 Uchazeči nenáleží žádná náhrada nákladů, které vynaložil na účast v této soutěži.

15.8 Zadavatel si vyhrazuje právo na změnu návrhu smlouvy o dílo a právo na předložení vlastní smlouvy o dílo.

15.9 V souladu s ustanovením §2 písm. e) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě bude dodavatel vybraný tímto výběrovým řízením osobou povinnou spolupůsobit při výkonu finanční kontroly.

15.10 Zadavatel si v tomto oznámení výběrového řízení vyhrazuje, že může ve výběrovém řízení uveřejnit oznámení o výsledku výběrového řízení a případné oznámení o vyřazení nabídky stejným způsobem, jakým uveřejnil výběrové řízení. V takovém případě se oznámení o výsledku výběrového řízení a případné oznámení o vyřazení nabídky považuje za doručené všem dotčeným účastníkům okamžikem uveřejnění.

V Brumově - Bylnici dne 9.11.2018

Ing. Vojtěch Dorňák, jednatel, v.r.